

REKOMENDACIJOS MAŽMENINĖMS PREKYBOS ĮMONĖMS DĖL PAKUOČIŲ PRIĖMIMO NE TAROMATUOSE

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) išanalizavusi kitų šalių praktiką nustatant higienos reikalavimus maisto tvarkymo subjektams, organizuojantiems vienkartinių pakuočių atliekų ir (ar) naudotų daugkartinių pakuočių priėmimą, ir siekdama sumažinti naštą ūkio subjektams, dalyvaujantiems įgyvendinant pakuočių užstato sistemą, parengė rekomendacijas MAŽMENINĖS PREKYBOS ĮMONĖMS DĖL PAKUOČIŲ PRIĖMIMO NE TAROMATUOSE.

VMVT primena, kad pakuočių pardavėjai turi organizuoti daugkartinių pakuočių ir (ar) vienkartinių pakuočių atliekų priėmimą ir užstato **gražinimą prekybos vietose ar teritorijose arba arti jų, tačiau ne didesniu kaip 150 m atstumu nuo prekybos vietų**, užtikrindami tokias pačias kaip prekybos vietų darbo valandas.

Maisto prekių parduotuvėje nėra draudžiama priimti ir saugoti panaudotą vienkartinę ir (ar) daugkartinę panaudotą tarą kartu su kitais maisto produktais, **prieš tai juos tinkamai atskyrus**.

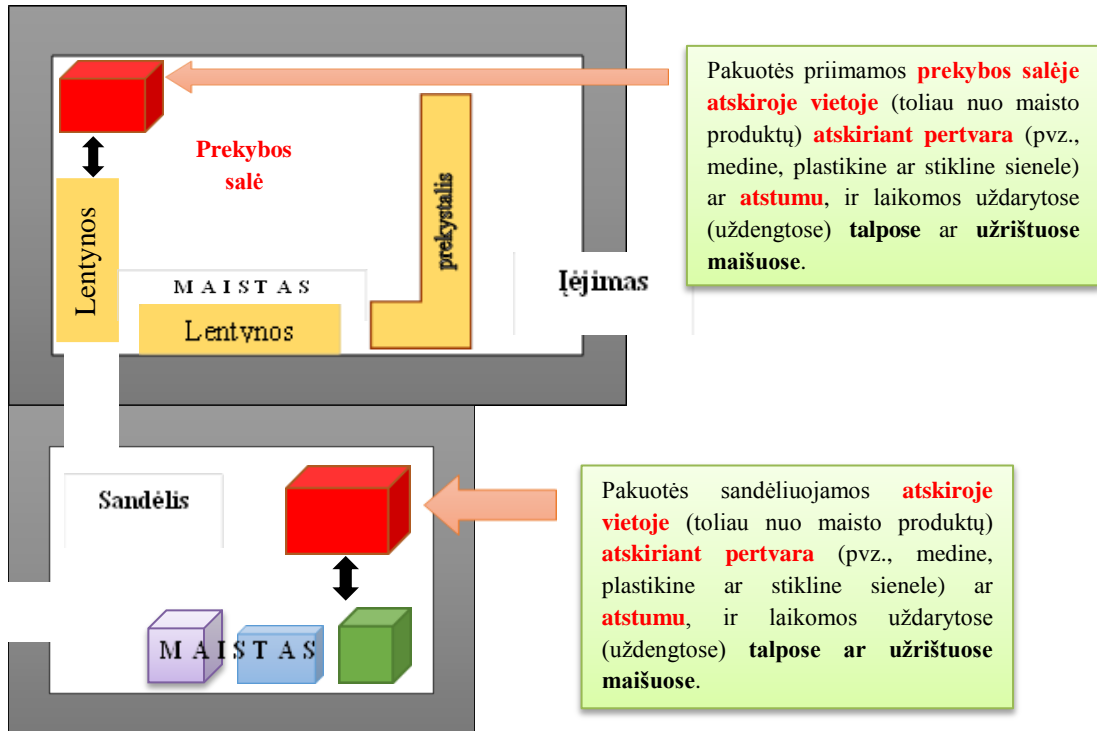
Atkreipiame dėmesį, kad vienkartinė ir (ar) daugkartinė panaudota tara turi būti išdėstoma tokiu būdu, kuris neturėtų neigiamos įtakos maisto produktams ir nenukentėtų jų kokybė bei sauga.

1 lentelė. PASIŪLYMAI

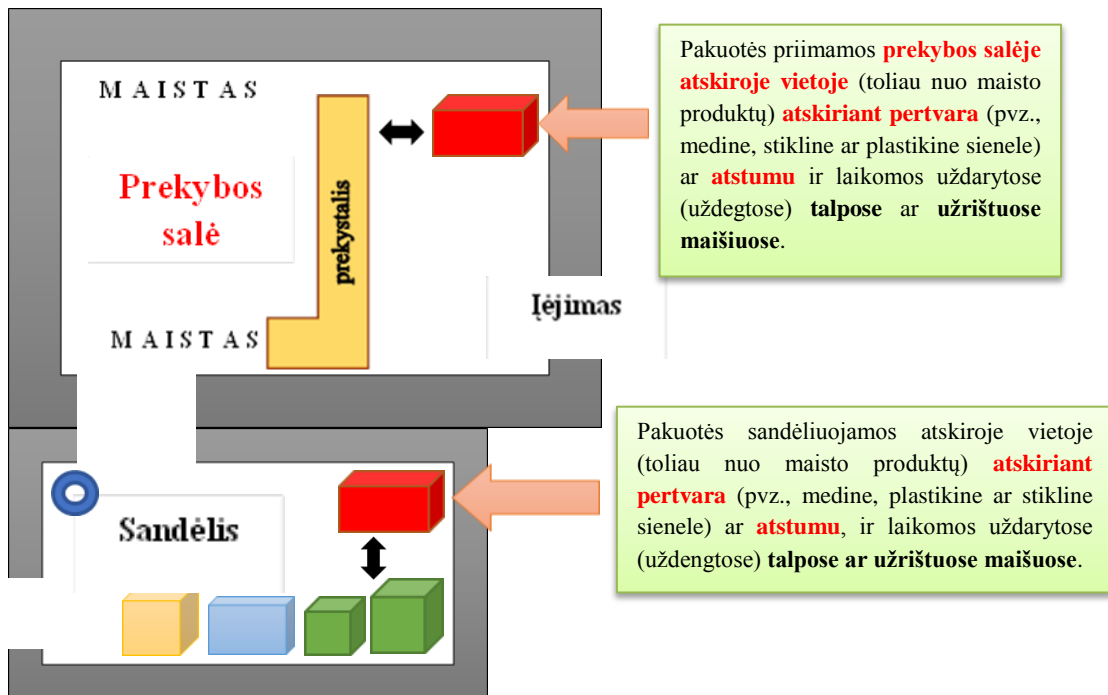
1.	Pakuotes priimamos prie įėjimo į prekybos salę arba tam tikslui skirtoje atskirtoje patalpoje ar vietoje, esančioje ne prekybos salėje (<i>žr. žemiau pateiktus pavyzdžius</i>). Ši nuostata netaikoma kioskam, kuriuose pakuočių priėmimo vieta yra atskirta nuo maisto produktų. Jei pakuotės priimamos mažmeninės prekybos įmonės teritorijoje nustatytoje pakuočių priėmimo vietoje, turi būti užtikrinta šios teritorijos švara ir tvarka.
2.	Užtikrinti, kad pakuočių priėmimo vieta ir joje esantys stelažai, specialieji įrenginiai, dėžės ar kitos talpos būtų švarūs, t. y. tinkamai valomi, o prireikus dezinfekuojami. Valymas ir dezinfekavimas turi būti atliekamas tokiu periodiškumu, kurio pakanka taršos rizikai išvengti.
3.	Jei tie patys darbuotojai tvarko maistą ir priima pakuotes, užtikrinti, kad jie kruopščiai nusiplautų ir (ar) dezinfekuotų rankas, prieš jiems grįžtant tvarkyti maistą. Darbuotojai turi būti susipažinę su rankų plovimo taisyklėmis ir privalo jų laikytis darbe.
4.	Jeigu maisto produktai ir pakuotės priimami vienoje vietoje, užtikrinti, kad būtų išvengta kryžminės taršos. <u>Kryžmine tarša</u> vadinamas bakterijų ar kitų mikroorganizmų patekimas nuo vieno maisto produkto ar paviršiaus ant kito, kur susidaro palankios sąlygos naujai, žmogaus organizmui žalingai mikroflorai augti, intensyviai vystytis ir daugintis. Daugiau informacijos galite rasti adresu: http://sena.vmvt.lt/uploads/file/doc3/Kaip-tinkamai-gaminti-maista.pdf .

Schemas, kaip tinkamai priimti ir saugoti pakuotes

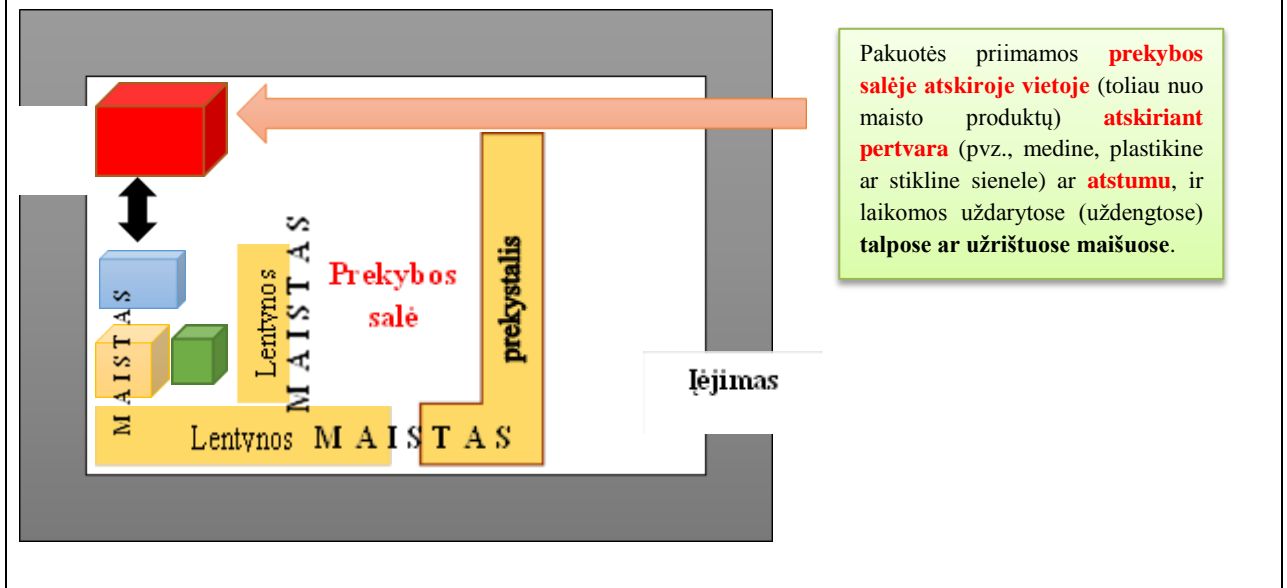
1 pavyzdys

2 pavyzdys

3 pavyzdys

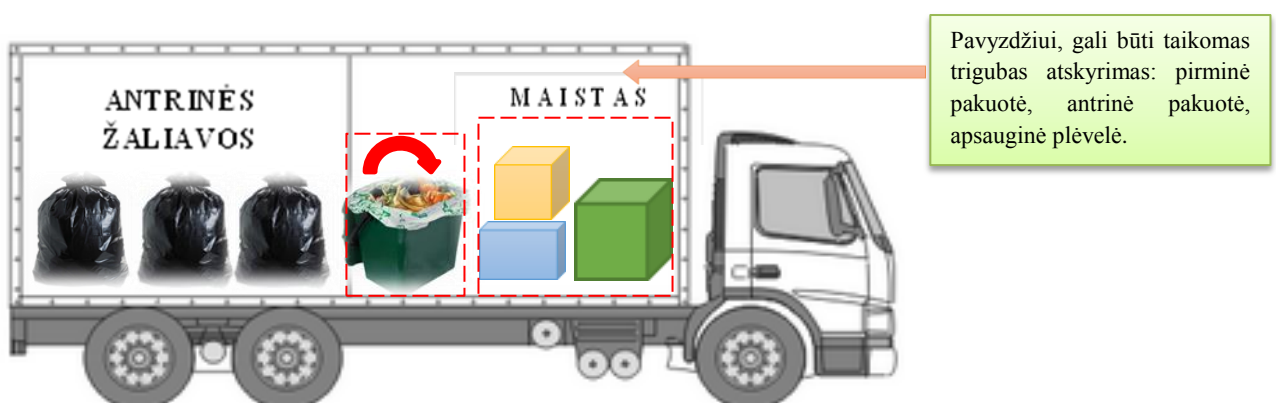
TRANSPORTAVIMAS

FASUOTIEMS MAISTO PRODUKTAMS IR NE FASUOTIEMS MAISTO PRODUKTAMS

Vadovaujantis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (*OL 2004 m. specialusis leidimas, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319*) II priedo IV skyriaus reikalavimais, pabrėžiama, jeigu ta pačia pervežimo priemone ar konteineriu pervežami skirtingi maisto produktai ar ne maisto produktai, tarp krovimų pervežimo priemonė ar konteineris turi būti veiksmingai išvalyti ir dezinfekuoti.

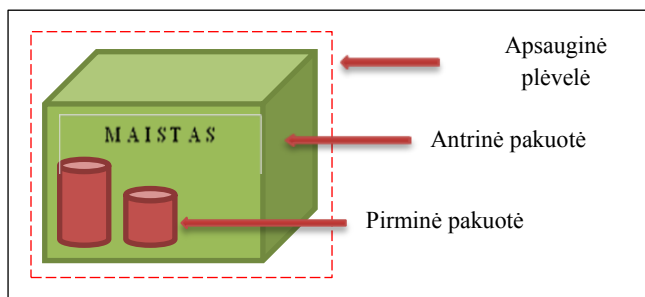
1. Maistui transportuoti naudojamos pervežimo priemonės ir konteineriai turi būti švarūs ir tinkamos būklės.
2. Pervežimo priemonės ir konteineriai turi būti suprojektuoti ir pagaminti taip, kad neužterštų maisto ar pakuočių, ir galėtų būti efektyviai valomi ir dezinfekuojami;
3. Transportavimo metu būtų galima saugiai atskirti skirtingus maisto produktus ar maisto ir ne maisto produktus (*žr. 5, 6 pavyzdžius*);
4. Turi būti užtikrinta veiksminga apsauga nuo taršos, įskaitant dulkes ir dūmus;
5. Turi būti užtikrintas temperatūros, drėgmės, aplinkos ir kitų būtinų sąlygų palaikymas.

5 pavyzdys

6 pavyzdys

TRIGUBAS ATSKYRIMAS:

1 paveikslėlis

Nefasuoti skysių, granulių ar miltelių pavidalo maisto produktai turi būti pervežami tiktai maisto produktų pervežimui skirtose talpyklose ir/ar konteineriuose/cisternose. Tokie konteineriai turi būti pažymėti užrašu „**Tik maisto produktams**“ (1 paveikslėlis).

Maistui transportuoti naudojamos pervežimo priemonės ir konteineriai **turi būti švarūs** ir tinkamos būklės. Pervežimo priemonės ir konteineriai turi būti lengvai valomi, o prireikus dezinfekuojami.

2 paveikslėlis

3 paveikslėlis

Jeigu ta pačia pervežimo priemone ar konteneriu pervežami skirtingi maisto produktai ar ne maisto produktai, tarp krovimų turi būti atliekamas veiksmingas valymas, kur reikia – dezinfekcija (2,3,4 paveikslėliai).

4 paveikslėlis

5 paveikslėlis

Maisto atliekos, nevalgomi produktai ir kitos šiukšlės dedami saugoti į uždarus kontenerius, jeigu maisto tvarkymo subjektai neįrodo kompetentingai institucijai, kad šiam tikslui tinkami naudoti kiti kontenerių tipai ir ištuštinimo sistemos (5 paveikslėlis).

6 paveikslėlis

**PAGRINDINĖS TARŠOS RŪŠYS NUO KURIŲ MAISTO PRODUKTAI TURI BŪTI
APSAUGOTI TRANSPORTAVIMO METU**

MAISTO PRODUKTŲ TARŠA

FIZINĖ (šiā taršā galima pamatyti)

CHEMINĖ (galima užuosti, keičia maisto produktų skonį)

MIKROBIOLOGINĖ (negalima užuosti, pamatyti ar valgant
pajauti MO maiste)

NUORODOS

1. . 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009 (OL 2009 L 87, p. 109);

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32004R0852&rid=1>

2. 2014 m. gegužės 8 d. Nr. XII-864 Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 2, 4¹, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 11¹, 11², 12¹, 12², 12³ straipsniais įstatymas;

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/8095e490e0e011e388bee944977d73d2/IXYSIIAhZd>

3. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2016 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. B1-118 „Dėl higienos reikalavimų maisto tvarkymo subjektams, organizuojantiems vienkartinį pakuočių atliekų ir (ar) naudotų daugkartinių pakuočių priėmimą“;

<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f0b981f0d0b711e583a295d9366c7ab3>
